

Kendelse
i
faglig voldgift (FV2015.0011)

Fagligt Fælles Forbund

mod

Dansk Byggeri
for
Bredkærvejens Murer og Beton ApS

Sagen drejer sig om, hvorvidt der foreligger brud på eller omgåelse af overenskomsten i forbindelse med udførelse af dele af et tagarbejde i underentreprise.

Voldgiftsretten er nedsat i medfør af Overenskomst 2014 for Murer- og Murerarbejdsmandsarbejde mellem Dansk Byggeri og Fagligt Fælles Forbund § 63, punkt 21-29. Som medlemmer af voldgiftsretten har fungeret Gynther Honnens og Morten Rasmussen, udpeget af 3F, og Hans Henrik Kristensen og Linda Nordstrøm Nissen, udpeget af Dansk Byggeri. Landsdommer Tine Vuust er af Arbejdsrettens formand udpeget som opmand. Sagen har været forhandlet den 26. maj 2014 i Dansk Byggeri, Agerbæksvej 17, Risskov.

Påstande

Klager har nedlagt påstand om, at firmaet skal anerkende, at de har begået brud på § 4, stk. 1, i overenskomsten for murer- og murerarbejdsmandsarbejde ved ikke at bruge murersvende til murerarbejde og § 75, stk. 1, ved omgåelse af overenskomsten.

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

Bredkærvejens Murer og Beton ApS (herefter virksomheden) var i 2014 hovedentreprenør på et projekt vedrørende renovering af 85 rækkehus og en fællesbygning på Hjulbergvej 9A-119 i Højbjerg. Arbejdet gik i hovedtræk ud på renovering af tage, efterisolering af lofter, renovering af facader, montering af nye tagrender samt nedløb og renovering af belægninger. Bygherre var Almen Boligorganisation Aarhus, ALBOA.

Virksomheden indgik efter det oplyste underentreprisaftaler med forskellige byggevirksomheder om bl.a. VVS og blikkenslagerarbejde, tømrerarbejde og el-arbejde. Endvidere indgik man en underentreprisaftale med B. Honoré Tagentreprise om udskiftning af tegltagsten efter et tilbud af 26. februar 2014, hvori arbejdet er beskrevet således:

”17. Udskiftning af tegltasten

Følgende bliver leveret af Bredkærvejens Murer & Beton og monteret af B. Honoré Tagentreprise jf. Tegl 36, samt leverandørens anvisninger.

Dantegl vingetagsten, rød, model gammel dansk. Rygninger monteret med tætningskrue, dobbeltvingede og topsten til gavle, bindere, rygningbånd og ventileret fuglegitter ved tagfod og alm. fuglegitter i skotrender.

Bredkærvejens Murer & Beton forestår murerarbejdet ved brandkamme og gavle. ...

937.500,00 kr. ekskl.moms”

Tilbuddet blev accepteret af virksomheden ved brev af 6. marts 2014, der er underskrevet af begge parter den 14. marts 2014. Af brevet fremgår det, at den samlede acceptsum er 1.277.187,50 kr. inkl. moms, og der er i brevet som gældende for accepten henvist bl.a. til en udbudsskrivelse af 14. juni 2013, til hovedtidsplanen og til, at dagbudsbestemmelser vil være procentvis efter entreprisestørrelse, ligesom der er krævet sikkerhedsstillelse på 15 % af acceptsummen excl. moms.

B. Honoré Tagentreprise, der er et enkeltmandsfirma uden ansatte, indgik den 18. og 19. marts 2014 underentreprisaftaler med Nr. Søby Byg I/S og CB Tag & Gulv til udførelse af tagarbejdet.

Ved en kontrol af byggepladsen blev det konstateret, at den del af tagarbejdet, som var omfattet af underentreprisaftalen med B. Honoré Tagentreprise, blev udført af personer uden mureruddannelse som ansatte i virksomheder, der ikke var overenskomstdækkede.

Sagen er blevet forhandlet ved mæglingssmøde den 10. juli 2014 og ved organisationsmøde den 10. september 2014, uden at enighed har kunnet opnås.

Overenskomstgrundlaget

Af Overenskomst 2014 for Murer- og Murerarbejdsmandsarbejde mellem Dansk Byggeri og Fagligt Fælles Forbund fremgår bl.a.:

”§ 4 Gensidige forpligtelser

Murersvende

1. Dansk Byggeri forpligter sig til fortrinsvis at beskæftige murersvende til murerarbejde som sædvanemæssigt udføres af murersvende og elever.

...
4. To eller flere virksomheder kan kun samarbejde på et stykke arbejde, hvis der foreligger et reelt forretningsforhold. Herfra dog undtaget arbejder, hvor en underentreprenør eller et specialfirma alene antager murersvende og murerelevener (ved arbejde med gipspuds m.v. dog murersvende, murerelevener og murerarbejds mænd jf. priskurantens afsnit VI P) til arbejdets udførelse.

...

§ 75 Omgåelse af overenskomsten

1. Der er mellem parterne enighed om, at det kan betragtes som en omgåelse af overenskomsten, hvis selvstændige erhvervsvirksomheder udfører et bestemt angivet arbejde i et medarbejderlignende ansættelsesforhold (såkaldte ”arme og ben virksomheder”).
2. Det betragtes dog ikke som en omgåelse af overenskomsten, når to eller flere virksomheder i et reelt forretningsforhold indgår aftale om et bestemt angivet arbejde, eller hvor en underentreprenør eller et specialfirma antager medarbejdere til at udføre arbejdet.
3. Uoverensstemmelser om hvorvidt der er tale om en omgåelse af overenskomsten kan behandles i henhold til de fagretlige regler.
4. Ved bedømmelsen af, om der er tale om en omgåelse af overenskomstens bestemmelser, indgår det som en vejledning, om den selvstændige
 - udøver ledelsesretten ved udførelsen af arbejdet
 - er ansvarlig for arbejdets kvalitet
 - er økonomisk ansvarlig
 - bærer den økonomiske risiko ved arbejdet"

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af muremester Allan Henriksen, der har forklaret bl.a., at han er medejer af Bredkærvejens Murer og Beton ApS, der beskæftiger 15-20 ansatte hovedsagligt med murerarbejde. Arbejdet med at renovere rækkehusene var et meget stort projekt, som de i begyndelsen var betænkelige ved at byde på som hovedentreprenør. Efter at have fået entreprisen besluttede de at lade noget af arbejdet udføre i underentreprise, herunder en del af tagarbejdet, idet virksomhedens egne murersvende udførte det egentlige murerarbejde, mens opgaven med at fylde ud med tagplader blev udført i underentreprise. En lignende opdeling af arbejdet har de tidligere lavet. Når de valgte B. Honoré Tagentreprise, var det fordi Bjørn Honoré, som selv havde henvendt sig til virksomheden, virkede pålidelig og også var anbefalet af andre, der aldrig havde haft problemer med hans arbejde. Det var den underentreprenør, som udførte tømrerarbejdet, der styrede taglæggerne. Materialerne blev leveret af virksomheden på pladsen, mens underentreprenøren selv sørgede for værktøj og maskiner.

Procedure

Klager har anført, at der er tale om omgåelse af overenskomsten, når virksomheden sender arbejdet videre til en underentreprenør på et arbejdsområde, som virksomheden selv udfører/beskæftiger sig med og har overenskomst på, og derved frigør sig for overenskomstforpligtelsen. Der synes ikke at have været noget reelt behov for at få en underentreprenør til at lave arbejdet med taglægning, idet virksomheden selv havde murersvende gående på pladsen, som iøvrigt lavede dele af murerarbejdet på taget, og der ikke var noget tidspres på byggeriet. Taglægningsopgaven, der skulle udføres med materialer leveret af virksomheden, var en helt almindelig opgave for en murersvend og helt usædvanligt at få foretaget i underentreprise. Formålet med at få opgaven udført i underentreprise må således anses for alene at have været at få arbejdet udført med billig ufaglært arbejdskraft, hvilket er i strid med parternes gensidige forpligtelser i henhold til overenskomstens § 4 og § 75.

Indklagede har anført, at der efter forklaringen fra muremester Allan Henriksen og efter entrepriseaftalens indhold forelå en reelt forretningsforhold og ikke en omgåelse af overenskomsten som beskrevet i § 75. Det var velbegrundet at lægge opgaven i underentreprise, og det er ikke usædvanligt, at der sker en opdeling af tagopgaverne som i denne sag. B. Honoré Tagentreprise bærer den økonomiske risiko for arbejdet, ligesom den også var ansvarlig for arbejdets kvalitet og tilrettelæggelse. Tilsvarende underentrepriseraftaler er da også indgået om bl.a. blikkenslagerarbejdet og tømrerarbejdet, uden at klager har gjort gældende, at forretningsforholdene ikke var reelle. § 75 indeholder

ingen begrænsning i virksomhedens muligheder for at lade arbejde udføre i underentreprise. Noget sådant følger heller ikke af § 4, der kun er gældende i relation til ansættelsesforhold, og derfor slet ikke finder anvendelse i denne sag.

Opmandens afgørelse og begrundelsen herfor

Da der blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten ikke har kunnet opnås enighed, træffes afgørelsen af opmanden, der udtaler følgende:

Den 14. marts 2014 indgik Bredkærvejens Murer og Beton ApS en aftale med B. Honoré Tagentreprise, hvorved en afgrænset del af taglægningsopgaverne på rækkehusene i Højbjerg blev overladt i underentreprise til B. Honoré Tagentreprise til en fast pris. Efter forklaringen fra murermester Allan Henriksen må det lægges til grund, at arbejdet ikke blev tilrettelagt eller kontrolleret af hans folk, og at det ikke er helt usædvanligt at opdele arbejdsopgaverne med tagrenovering på den i tilbuddet angivne måde, herunder således at materialer leveres af hovedentreprenøren, hvis ansatte også udfører noget af arbejdet på taget.

Jeg finder på denne baggrund, at underentrepriseaftalen blev indgået i et reelt forretningsforhold, jf. herved overenskomstens § 4, stk. 4, og § 75, stk. 2.

Efter overenskomstens § 4, stk. 1, har overenskomstdækkede virksomheder pligt til fortrinsvis at lade murerarbejde udføre af murersvende. Bestemmelsen omfatter efter sin ordlyd ansættelsesforhold i de overenskomstdækkede virksomheder, og jeg finder ikke holdepunkter for at antage, at bestemmelsen skal forstås således, at virksomheder, der er medlem af Dansk Byggeri, tillige indestår for, at arbejde udføres af underentreprenører på overenskomstmæssige vilkår.

Herefter får indklagede medhold i sin påstand om frifindelse.

T h i b e s t e m m e s:

Dansk Byggeri på vegne af Bredkærvejens Murer og Beton ApS frifindes.

Hver af parterne bærer deres omkostninger og betaler halvdelen af opmandens honorar.

København, den 10. juni 2015

Tine Vuust